

ชื่อวิทยานิพนธ์	การดำรงอยู่ของกลุ่มอาชีพในชุมชนผู้ประสบภัยคลื่นยักษ์สึนามิ : กรณีศึกษา กลุ่มเครื่องแกงตำมือ บ้านเกาะมุกด์ ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
ผู้วิจัย	นางสาวมยุรา ปะลาวัน ปีการศึกษา 2550
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ประธานที่ปรึกษา	ดร.ศิริรักษ์ จวงทอง
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนธยา พลศรี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทชุมชนบ้านเกาะมุกด์ การบริหารจัดการกลุ่ม ปัจจัยที่สนับสนุนและอุปสรรคในการดำรงอยู่ของกลุ่มเครื่องแกงตำมือบ้านเกาะมุกด์ ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และภาคสนาม โดยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการกลุ่มเครื่องแกงตำมือ และลูกค้ารวมจำนวน 14 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หลังจากที่ชุมชนบ้านเกาะมุกด์ได้รับความเสียหายจากคลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 และชุมชนได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ รวมทั้งการช่วยเหลือให้ตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อให้ชาวบ้านมีรายได้เสริม เนื่องจากรายได้จากการประมงซึ่งเป็นอาชีพหลักลดน้อยลงเพราะว่าเรือและเครื่องมือประมงได้รับความเสียหาย ดังนั้นจึงมีกลุ่มอาชีพในชุมชนนี้เกิดขึ้น 7 กลุ่ม แต่ในที่สุดกลุ่มที่ยังคงมีกิจกรรมต่อเนื่องและดำรงอยู่ได้มีเพียงกลุ่มเดียวคือ กลุ่มเครื่องแกงตำมือ ซึ่งได้จัดตั้งเมื่อ วันที่ 6 มิถุนายน 2548 โดยมีสมาชิกเริ่มก่อตั้ง จำนวน 27 คน

2. การบริหารจัดการกลุ่มพบว่า กลุ่มมีการบริหารจัดการด้านองค์กรแบบไม่เป็นทางการ กลุ่มมีผู้นำตามตำแหน่งคือประธานกลุ่ม และผู้นำตามธรรมชาติคือรองประธาน โดยรองประธานทำหน้าที่บริหารจัดการเกือบทุกเรื่องของกลุ่มยกเว้นเรื่องการผลิต เพราะว่าการผลิตสินค้าของกลุ่มต้องใช้แรงงานจากสมาชิกหลายคนที่ต้องทำร่วมกัน การบริหารจัดการด้านการเงินและบัญชีของกลุ่มไม่ได้เป็นไปตามหลักวิชาการ แต่กลุ่มได้จดบันทึกข้อมูลรายวันเกี่ยวกับรายจ่ายในการซื้อวัตถุดิบ บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่าย การสั่งซื้อ และบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และ

การจ่ายเงินแก่สมาชิก การบริหารจัดการด้านการผลิตของกลุ่มต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม เนื่องจากกิจกรรมการผลิตของกลุ่มไม่สามารถทำคนเดียวได้ จากประสบการณ์ที่ผ่านมากลุ่มได้นำอุปกรณ์เครื่องปั่นไฟฟ้ามาใช้ในการปั่นและเพิ่มผลผลิต แต่คุณภาพของผลผลิตที่ได้จากการใช้เครื่องปั่นไฟฟ้านั้นไม่เป็นที่ต้องการของลูกค้า ดังนั้นกลุ่มจึงใช้วิธีการทำด้วยมืออย่างเดิมในการผลิตเครื่องแกงคือใช้ครกเป็นอุปกรณ์ กลุ่มได้ผลิตสินค้าเพื่อสนองความต้องการของตลาดภายในชุมชนเท่านั้น โดยการผลิตเพื่อจำหน่ายวันต่อวัน ซึ่งเป็นไปตามศักยภาพของกลุ่มโดยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มมีแนวคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3. ปัจจัยภายในที่สนับสนุนการดำรงอยู่ของกลุ่ม ได้แก่ การจัดตั้งกลุ่มนั้นเกิดจากความต้องการของสมาชิกกลุ่มที่ต้องการมีรายได้เสริม และได้ลดความเครียดจากการประสบภัยสึนามิ เนื่องจากได้พบปะกันเมื่อมีการรวมกลุ่ม นอกจากนั้นลักษณะผู้นำกลุ่มโดยเฉพาะผู้นำตามธรรมชาติที่มีลักษณะที่ดี ช่วยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มให้ต่อเนื่องไปได้ สำหรับสมาชิกกลุ่ม ส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม เพราะว่าส่วนใหญ่อยู่ในวัยเดียวกัน และได้รับการจัดสรรรายได้และสวัสดิการที่เป็นธรรม ส่วนปัจจัยภายนอกที่ทำให้กลุ่มดำเนินกิจกรรมได้ตลอดมา ได้แก่ การช่วยเหลือจากองค์กรภายนอกที่ให้การสนับสนุนโรงเรียน เพื่อเป็นที่ทำกิจกรรมของกลุ่มและการได้รับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตจากองค์กรพัฒนาเอกชน นอกจากนั้นเหตุผลที่กลุ่มมีลูกค้าอุดหนุนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอตลอดมาคือรสนิยมในการบริโภคอาหารรสเผ็ดจัดของคนในชุมชน และการนิยมซื้อเครื่องแกงของลูกค้าแทนที่จะทำเอง เพราะประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายมากกว่า และประกอบกับสภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชนที่มีสภาพพื้นที่เป็นเกาะจึงทำให้กลุ่มอาชีพไม่มีคู่แข่ง

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคที่อาจทำให้กลุ่มไม่สามารถดำรงอยู่ได้คือ สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุมาก ดังนั้นต่อไปกลุ่มควรหาสมาชิกใหม่มาทดแทน นอกจากนั้นถ้าโรงเรือนซึ่งมีหน้าที่ทำเกือบทุกอย่างในกลุ่มนั้นลาออกไปจะทำให้กลุ่มมีปัญหาในการบริหารจัดการ นอกจากนั้นกลุ่มได้มีปัญหาการขาดแรงงานในการผลิตเครื่องแกงต่างๆ ที่ลูกค้ามีความต้องการผลิตภัณฑ์ในช่วงมรสุม เพราะว่าสมาชิกไปรับจ้างทำอวนปูซึ่งมีรายได้ดีกว่า

Thesis Title	The Existence of A Career Group in The Tsunami Disaster Community : A Case Study of A Curry Paste Hand Mixing Group at Koh Mook Village, Tumbon Koh Libong, Kantang District, Trang Province.
Researcher	Miss Mayura Palawan Academic year 2007
Degree	Master of Arts in Development Strategy.
Advisory Chair	Dr. Sirirak Juangtong
Advisory Committee	Assistant Professor Sonthaya Polsri

ABSTRACT

This qualitative research aims at the study of the positive and negative aspects with respect to the existence of the Curry Paste Hand Mixing Groups of Koh Mook Village, Tumbon Koh Libong, Kantang District, Trang Province. Data was collected from documents which were concerned with the study observation without participation, as well as an in – depth interview of 14 persons from private organizations, a community leader ; a group committee as well as customers.

The result of this research was as follows :

1. After the Tsunami disaster on 26 December 2006 , various kinds of help were brought into the village including the setting up of career groups with the aim of increasing their income, because the main income from fishing had been reduced due to the damage of fishing boats and tools. At the beginning 7 career groups were set up but only one group survived to carry on the work, of Curry paste Hand mixing. This group was set up on the June 2005, starting with a total number of 27 members.

2. The research also found that the organization was of an informal type . The leader of the group was the Chairperson and the natural leader was the Vice-Chairperson. The Vice–Chairperson perform all kinds of administration and management work out side of production. Production required the labour input from all members. Finance and Accounting were not properly recorded. The group only kept records of the purchase of raw material ; income : and the expenditure paid to members. Management production was based on total group participation

because work could not be performed individually introduced. In the past an electric mixer has been with the aim of increasing production and labour saving . However, the production quality did not satisfied the consumers. The group went back to traditional forms of production by using manual pestles and mortars. Curry Paste was made to meet the community's daily needs, based on a sufficient economy.

3. Internal factors supporting the existing of the group are as follows; The setting up of the group based on the need of those who wanted to increase their income and also to reduce the stress which resulted from the Tsunami disaster. Leader of the group was a natural leader whose own good character helped to support the group carrying out the performance. Most members participate actively to perform the works because they were the same age group as well as sharing the income and benefits of their work fairly. However, there were also external factors such as the assistance from external sources for example, building and supporting materials from non-government development organization and also regular purchases from customers according to the satisfaction they gained from their purchase. Customers by purchasing instant curry paste helped to save themselves time and money. The production also had little or no competition being the only producer on the island.

However some opposing factors to the existence of the group were : the old age of most members and with the time, would require them to be replaced. Management problems which would result if the vice chairperson should decide to retire as nearly all management decisions appeared to be made by the vice chairperson. Finally there was the possible shortage of available workers during the peak demand period for curry paste in monsoon season. It was also the same time when many of members might be employed elsewhere with better income from the crab fishing.